

การร่วมกันสร้าง Open Source of Learning, Sharing and Coordinating : CCDKM

CCDKM เป็นศูนย์วิจัยเฉพาะทางที่เพิ่งมีการจัดตั้งขึ้นมาเมื่อเดือน พ.ค. 2550 ภายใต้การสนับสนุนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมวิราช (มสธ.) เพื่อทำหน้าที่ในการจัดการความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อและสารเพื่อการพัฒนาในระดับต่างๆทั้งในระดับรากหญ้าจนถึงระดับสากล ทั้งในกลุ่มทั่วไปและกลุ่มที่มีโอกาสน้อยกว่ากลุ่มอื่นๆ เช่นกลุ่มเด็กเยาวชน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มแรงงานนอกระบบ กลุ่มสตรี ฯลฯ

ในช่วงแรกของการดำเนินงาน CCDKM ได้รับการสนับสนุนเงินทุนในการศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการความรู้เกี่ยวกับสื่อเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยเป็นการศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับสถานการณ์ภาพรวมเกี่ยวกับการใช้สื่อ โดยเฉพาะสื่อมวลชนกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยเน้นการทำงานร่วมกันระหว่างเครือข่ายภาคีต่างๆที่เกี่ยวข้อง การทำงานในช่วง 4 เดือนที่ผ่านมา CCDKM ได้ความรู้ในรูปแบบต่างๆที่หลากหลายจากแหล่งต่างๆ จึงได้คิดที่จะจัดทำแหล่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบเปิด (Open Source of Learning, Sharing) ขึ้นมา เพื่อมุ่งหวังที่จะให้เป็นศูนย์กลางในการประสานงานการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่ายอย่างยั่งยืนร่วมกัน โดยได้เริ่มที่จะออกแบบแหล่งการเรียนรู้ดังกล่าวออกตามผลการทำงานของ CCDKM ในช่วง 6 เดือนแรก (พ.ค.-มิ.ย. 2550) จะเป็นการสร้างแหล่งการเรียนรู้ชุดแรกคือ “สื่อเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน” (Media for Youth Development) ดังต่อไปนี้คือ

1. **สื่อโทรทัศน์สำหรับเด็กและเยาวชน (Youth Television)** คือสื่อโทรทัศน์ประเภทต่างๆที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน รวมทั้งสื่อโทรทัศน์ที่ออกอากาศทั่วไป รวมทั้งกฎระเบียบต่างๆที่เกี่ยวข้อง
2. **สื่อวิทยุสำหรับเด็กและเยาวชน (Youth Radio)** คือสื่อวิทยุทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน รวมทั้งสื่อวิทยุที่ออกอากาศทั่วไป วิทยุชุมชน วิทยุเฉพาะกลุ่ม วิทยุของภาครัฐ ภาคธุรกิจ ฯลฯ รวมทั้งกฎระเบียบต่างๆที่เกี่ยวข้อง
3. **สื่อวิดีโอ / สื่อแผ่นสำหรับเด็กและเยาวชน (Youth Video)** คือสื่อที่ผลิตเป็นเรื่องๆ หรือเป็นแผ่นๆ จบในตอน หรือเป็นชุด โดยอาจเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเด็กเยาวชนโดยตรง หรือเป็นสื่อที่เด็กเยาวชนผลิตกันขึ้นมาเอง (DIY : do it yourself) (เช่น VCD, DVD, หรือในรูปแบบอื่นๆที่หลากหลาย)
4. **สื่อคอมพิวเตอร์สำหรับเด็กและเยาวชน (Youth Digital media and culture)** คือสื่อที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์ ไม่ว่าจะเป็นอินเทอร์เน็ต เกมส์ บล็อก เครือข่ายออนไลน์ โทรศัพท์มือถือ ฯลฯ
5. **สื่อสิ่งพิมพ์สำหรับเด็กและเยาวชน (Youth Print media)** คือสื่อที่เกี่ยวกับสิ่งพิมพ์ที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การ์ตูน นิตยสาร สิ่งพิมพ์ที่ผลิตขึ้นมาเอง หรือสิ่งพิมพ์ทำมือ ฯลฯ
6. **สื่อละครสำหรับเด็กและเยาวชน (Youth Theatre)** คือสื่อการแสดง สื่อละครทั้งเพื่อการศึกษา การพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือความบันเทิง เช่น สื่อกิจกรรม สื่อละครเวที การร้องรำทำเพลง การแสดงในรูปแบบต่างๆ การเชิดหุ่น ฯลฯ

7. รู้เท่าทันสื่อ/การเรียนรู้สื่อสำหรับเด็กและเยาวชน (Media literacy/media education)

หมายรวมถึงการเรียนการสอนเกี่ยวกับสื่อ (anything about teaching media studies, media education) ทั้งในและนอกระบบโรงเรียน ทั้งนี้ยังรวมถึงวัฒนธรรมการบริโภค ผลกระทบของสื่อ โฆษณา (consumer culture, impact of advertising) วัฒนธรรมย่อยหรือวัฒนธรรมเฉพาะกลุ่มในรูปแบบต่างๆ (subcultures) เช่น วัฒนธรรมการบริโภคดนตรีป๊อป (popular music) พฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ เช่น การสูบบุหรี่ การดื่มเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ ยาเสพติด เพศสัมพันธ์ ฯลฯ (risk taking behavior (smoking, drinking, drugs, sex)

8. เด็กและเยาวชนผลิตสื่อ (Youth media production) เป็นกลุ่มเด็กและเยาวชนที่ผลิตสื่อ

ประเภทต่างๆ เพื่อการพัฒนาตนเอง พัฒนาชุมชน พัฒนาสังคมโดยรวม

ทั้งนี้ในแต่ละกลุ่มสื่อ (cluster) จะเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันสร้างความรู้พื้นฐานต่างๆ เพื่อการเรียนรู้และใช้ประโยชน์ร่วมกัน ดังเช่น ชุดความรู้เกี่ยวกับเครือข่ายภาคีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งที่เป็นกลุ่มนักวิชาการ กลุ่มนักวิชาชีพ กลุ่มที่ทำงานภาคประชาสังคม หน่วยงานระดับนโยบาย องค์กรภาคธุรกิจ องค์กรพัฒนาระหว่างประเทศ ฯลฯ จากนั้นก็จะเป็นชุดความรู้เกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎี งานวิจัย บทความ กรณียศึกษาต่างๆ ฯลฯ โดยจะเน้นการทำงานในรูปแบบของ virtual-base หรือเน้นการทำงานผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (online) ที่ควบคู่กับการทำงานแบบเดิม เพื่อที่จะทำให้เครือข่ายภาคีทุกระดับทั้งในระดับรากหญ้า (local) และระดับสากล (global) สามารถที่จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้อย่างเท่าเทียม โดยเฉพาะจาก e-resources ต่างๆ เช่น รายการความรู้ แหล่งเรียนรู้ ตลอดจนแหล่งอ้างอิงต่างๆ (a list of on-line references, on-line reference, on-line journals, URL address, title, author, date of publication, Google Scholar, work back limit to 1995 ฯลฯ) โดยในขั้นต้นจะแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มหลักๆ ดังต่อไปนี้คือ

- กลุ่มงานวิจัยต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ (researches)
- กลุ่มเว็บไซต์ต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ (weblinks)
- กลุ่มฐานข้อมูล (Archive)

โดยภาพรวมของการเชื่อมประสาน การทำงานร่วมมือกันจะมี CCDKM เป็นศูนย์กลางในการเชื่อมประสาน เพื่อที่จะให้เครือข่ายภาคีทุกระดับทั้งในระดับรากหญ้า (local) และระดับสากล (global) สามารถที่จะ “เข้าถึง” และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันได้อย่างทั่วถึงและเท่าทันอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน